

NIEZBĘDNA PROFILAKTYKA

Dla każdego wykonawcy, zwłaszcza parkieciarza, niezbędne przy różnego rodzaju pracach jest stosowanie środków zabezpieczających przed szkodliwymi preparatami, pyłami lub też hałasem. Odpowiednie ubranie robocze oraz akcesoria BHP, jak okulary, maski i rękawice, powinny stać się standardem. Jednak nie wszyscy wykonawcy stosują tego rodzaju zabezpieczenia, a szkoda – praca bez ich udziału może zagrażać zdrowiu, a nawet życiu.

Proponowane na rynku elementy ubrań roboczych czy akcesoriów BHP nie mają zbyt wygórowanych cen, więc ich dostępność dla wielu wykonawców jest możliwa pod względem finansowym. Podstawą jest oczywiście odpowiednie ubranie robocze ze wzmocnionymi i gęsto tkanymi włóknami, odpornymi na rozdarcie i niektóre środki chemiczne. Specjalnie wzmocnione nakolanniki pozwalają na długotrwałe przebywanie w pozycji klęczącej, bez zbyteńgo obciążania stawów kolanowych. Specjalne buty z wkładkami chronią przed złamaniami i przypadkowym urazami. Zaś dostępne okulary i maski zabezpieczają przed szkodliwym działaniem pyłów powstających chociażby podczas cyklinowania parkietów i podrażnieniem lub uszkodzeniem narządu wzroku.

WAŻNA PROFILAKTYKA

Jak wszyscy wykonawcy, także parkieciarze zobowiązani są do bezwzględnego

■ PARKIECIARZE MAJĄ DO CZYNNIENIA Z WIELOMA AGRESYWNymi ŚRODKAMI CHEMICZNYMI, WARTO WIĘC CHRONIĆ SWOJE ZDROWIE UŻYWAJĄC AKCESORIÓW BHP

BEZPIECZEŃSTWO TO PODSTAWA

Marek Dyjak, wykonawca, współwłaściciel firmy Partex

W naszej profesji dla zapewnienia parkieciarzom możliwie wydajnej pracy wykorzystuje się środki ochrony osobistej, które powinny z jednej strony ułatwiać pracę, a przede wszystkim spełniać wymagania BHP. Wśród podstawowych zabezpieczeń należy z pewnością wymienić ochraniacze kolan. Prace przy układaniu parkietu wykonuje się w większości w pozycji klęczącej, w której konieczne jest użycie nakolanników. Powinny być one wykonane z miękkiej poduszki przykolanowej, osłony kolan zrobionej z tworzywa sztucznego oraz pasków umożliwiających umocowanie ochraniaczy na nogach. Nakolanniki powinny cechować się wysoką ergonomia, nie powinny krepować ruchów ani uciskać rzepki kolanowej. Materiał wykorzystany do ich wykonania powinien również chronić od chłodu i wilgoci.

Istotną rolę odgrywają również ochraniacze słuchu. W pracy parkieciarza poważnym zagrożeniem jest hałas, generowany przez maszyny używane do szlifowa-

nia. Ochraniacze słuchawkowe skutecznie chronią przed uszkodzeniem zdrowia w wyniku hałasu. Nauszniki powinny cechować się małą wagą, odpowiednio dużą przestrzenią wewnątrz nauszników, optymalnym dopasowaniem i niewielkim naciskiem, zapewniającym maksymalną wygodę w czasie długotrwałego użytkowania. Mocowania powinny być elastyczne i regulowane, aby zapewnić komfort użytkownikom o różnej wielkości głowy.

Nie można także nie doceniać roli, jaką odgrywają ochraniacze oczu. W warunkach zagrożenia rozpryskami obrabianych materiałów, należy chronić oczy odpowiednimi okularami. Mogą one być otwarte, półotwarte lub zamknięte – chroniące przed urazami. Okulary powinny być odporne na zadrapania, wstrząsy i uderzenia. Przy mechanicznej obróbce drewna stosuje się osłony z przezroczystego tworzywa sztucznego, najczęściej polimetakrylanu metylu. Aby parkieciarz uniknął w pracy skałeczeń i zranień, powinien stosować odpowiednie przybory osłaniające do urządzeń mechanicznych, między innymi futerały na dłuta czy ochraniacze na brzeszczoły pił. Nie należy oczywiście zapomnieć o ubraniu roboczym i ochronnym, np. rękawice ochronne, obuwie przeciwślizgowe, kombinezony.

PODSTAWOWE AKCESORIA BHP

- spodnie robocze (do pasa lub ogrodniczkę; w sprzedaży są specjalne spodnie ze wzmocnieniami kolanami lub kieszeniami na anatomiczne nakolanniki),
- bluza robocza,
- obuwie robocze z wkładką antyprzebiciową oraz podnoskiem ochronnym,
- nakrycie głowy,
- rękawice ochronne (najlepiej nitrylowe – odporne na rozpuszczalniki i zapewniające dużą manualność),
- okulary ochronne,
- nakolanniki lub specjalne wkładki anatomiczne na kolana (wymagające spodni ze specjalnymi kieszeniami),
- maska lub półmaska ochronna

Źródło: Fryda

przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy. Obostrzeń tych nie wymyślono jednak tylko po to, by bezsensownie utrudniać pracownikom życie. Niektóre ze schorzeń zawodowych mogą się objawić dopiero po latach, przy długotrwałym oddziaływaniu szkodliwych czynników, np. astma, alergie lub też różnego rodzaju nowotwory. Przy pracy parkieciarze mają przecież do czynienia z wieloma agresywnymi środkami chemicznymi, składnikami zarówno bejc, lakierów czy klejów, jak też rozpuszczalnikami używanymi przy czyszczeniu narzędzi. Praca w ciągłym zapyleniu może powodować z kolei problemy górnych dróg oddechowych, które występują w postaci zmian w obrazie płuc. Nie stosowanie okularów ochronnych może narażać wykonawcę na przypadkowy uraz, np. mechaniczne uszkodzenie siatkówki, bądź też poprzez stały kontakt z pyłem – chroniczne stany zapalne oczu. Długotrwałe przebywanie w klęku bez odpowiednich nakolanników może się natomiast odbić po latach pracy w postaci zmian reumatycznych czy zwyrodnieniowych. Nie wspominając już o pracy z urządzeniami mechanicznymi, gdzie łatwo o naprawdę ciężkie urazy ciała. Jak podkreśla Marek Dyjak, wykonawca, współ-

ZABEZPIECZENIE DRÓG ODDECHOWYCH

Jacek Churski, kierownik grupy produktów, Topex

Przy wyborze osprzętu BHP warto zwrócić uwagę, czy spełnia on wymogi bezpieczeństwa w myśl europejskiej dyrektywy dotyczącej zagadnień związanych z bezpieczeństwem użytkownika, ochroną zdrowia i ochroną środowiska – o czym informuje nas oznaczenie CE na produkcie lub jego opakowaniu.

W przypadku prac parkieciarskich podstawę stanowi zabezpieczenie dróg oddechowych – zarówno przed nadmiernym zapyleniem, jak i oparami substancji chemicznych. Dlatego też w przypadku np. cyklonowania należy bezwzględnie stosować maski przeciwpyłowe. W zależności od wysiłku fizycznego możemy zdecydować się na maski bezzaworowe, bądź wyposażone w 1-2 zaworki FFP, które umożliwiają łatwiejsze oddychanie. To, na co warto zwrócić szczególną uwagę, a co stanowi częste uchybienie podczas pracy, to dopasowanie maski. Musi ona przylegać bardzo dokładnie do twarzy, w przeciwnym razie nie spełnia swojej funkcji i nie ochroni naszych dróg oddechowych. Innym ważnym aspektem jest ochrona słuchu. Przy wielogodzinnej pracy z wykorzystaniem głośnych urządzeń niezwykle istotne jest zabezpieczenie narządu słuchu. Musimy pamiętać, że hałas już od poziomu 70 dB wpływa ujemnie na zdrowie i wydajność pracy, zaś od 90 dB jest wręcz niebezpieczny. Dlatego w przypadku pracy z cykliniarką ważne dla zdrowia jest zastosowanie nauszników przeciwhałasowych.

PO PROSTU PROFILAKTYKA

Piotr Kowalski, firma Fryda – sklep internetowy odzież robocza

Wydawać by się mogło, że parkieciarstwo to zajęcie całkowicie bezpieczne – bo w końcu na jakie niebezpieczeństwa można się narażić podczas układania podłogi, mozaiki czy parkietu? Tych niebezpieczeństw można jednak wymienić co najmniej kilka. Wszystkie stosowane obecnie w parkieciarstwie rodzaje klejów (bez względu na to, czy są to kleje rozpuszczalnikowe na bazie żywic syntetycznych, reaktywnych czy kleje dyspersyjne), zawierają całą gamę szkodliwych dla zdrowia i niebezpiecznych związków, które mogą powodować m.in.:

- drażniące lub wręcz nieodwracalnie szkodliwe działanie na oczy,
- drażniące lub szkodliwe działanie na błony śluzowe, drogi oddechowe, mogące stwarzać poważne zagrożenie zdrowia w następstwie długotrwałego narażenia,
- ryzyko szkodliwego działania na dziecko w tonie matki,
- opary mogą powodować/wywoływać uczucie senności i zawroty głowy.

Podobne szkodliwe działanie wykazują wszelkiego rodzaju farby, lakiery czy podkłady, zawierające m.in. toluen, octan metylu, aceton, etanol lub metanol.

Tych szkodliwych substancji używa się w parkieciarstwie nie tylko podczas standardowych prac związanych z układaniem, ale także renowacją, a nawet podczas mycia narzędzi po pracy. Parkiety układane od początku lat pięćdziesiątych do 1995 roku klejono na wysoce szkodliwym dla zdrowia lepiszczu o nazwie subit, którego podstawowym składnikiem był pak smołowy. Dzisiaj nikt nie ma wątpliwości, że substancje w nim zawarte wywołują raka, osłabiając system immunologiczny, zakłócając pracę wątroby, a także przyczyniają się do powstawania mutacji i zmian dziedzicznych.

Na jeszcze inne niebezpieczeństwa parkieciarze narażeni są przy docinaniu, szlifowaniu czy zwykłym przemieszczaniu się podczas wykonywania prac. W tym przypadku wypadki dotyczą najczęściej podrażnienia oczu, poprzez dostanie się do nich różnego rodzaju pyłów lub ciał obcych. Nie do rzadkości należą też skaleczenia i przebicia kończyn na ostrym przedmiocie, narzędziu czy zwykłym gwoździu. Tymczasem praca w warunkach wysokiego stężenia pyłu (powstałego na przykład podczas szlifowania) stwarza ryzyko poważnego podrażnienia dróg oddechowych, nieżytów i zapaleń lub nawet astmy.

NIEZBĘDNIK BHP PARKIECIARZA

■ GOGLE PRZECIWPYŁOWE I PRZECIWCHEMICZNE OCHRONIĄ OCZY PRZED DRAŻNIĄCYMI SUBSTANCJAMI.

Fot. Topex

■ NAUSZNIKI ZABEZPIEZAJĄ SŁUCH PRZED NADMIERNYM HAŁASEM URZĄDZEŃ MECHANICZNYCH, NP CYKLIARIKI.

■ NAKOLANNIKI ZAPOBIEGNĄ URAZOM I OCHRONIĄ PRZED WPŁYWEM DŁUGIEGO PRZEREWANIA W TEJ SAMEJ POZYCJI.

■ MASKA PRZECIWPYŁOWA CHRONI GÓRNE DRÓGI ODDECHOWE PRZED CZĄSTECZKAMI PYŁÓW.

właściciel firmy Partex: *Wykonując zawód parkieciarza należy liczyć się z wieloma zagrożeniami, które spowodowane są pozycją, w jakiej wykonuje się większość prac parkieciarskich. Większość dnia w pracy parkieciarz spędza na kolanach. Wymieniając zagrożenia, z którymi styka się parkieciarz, należy wspomnieć o nadmiernym hałasie, szkodliwym zapyleniu powietrza i toksycznych substancjach.*

OKULARY, MASKI I SŁUCHAWKI

Podstawowymi akcesoriami BHP przy pracy parkieciarskiej są różnego rodzaju maski, okulary ochronne i naszuszki (słuchawki). W przypadku masek bardzo ważne jest ich dokładne dopasowanie do kształtu twarzy, gdyż nieodpowiednio dobrane nie zatrzymują gromadzącego się pyłu, a ich stosowanie nie daje właściwej ochrony przed szkodliwymi cząsteczkami unoszącymi się w powietrzu. Maski powinny być zaopatrzone w odpowiednie filtry, które nie chronią jednak przed szkodliwymi substancjami chemicznymi, a jedynie przed pyłami. Do tego celu powinno się stosować

lekkie maski przeciwgazowe z odpowiednim dopływem powietrza, w przeciwnym wypadku praca w nich może stać się niezwykle uciążliwa i krótkotrwała. Okulary ochronne zapewniają zabezpieczenie zarówno przed pyłami, jak też urazami mechanicznymi, np. przypadkowym dostaniem się do oczu ciał obcych, co może zdarzyć się np. podczas pracy z narzędziami lub urządzeniami mechanicznymi. Niezbędne jest także stosowanie odpowiednich naszuszki, zabezpieczający przed nadmiernym hałasem. Długotrwałe narażenie się na pracę w szkodliwych warunkach i zwiększonym poziomie natężenia dźwięków może skutkować trwałym lub czasowym uszkodzeniem słuchu. Nadmierny hałas wytwarzany przez urządzenia, np. przez cykliniarki, może powodować także bóle i zawroty głowy. Dobrze dobrane słuchawki powinny być w miarę lekkie, przylegające do ciała i niezbyt mocno przyciskane do uszu – to również może przyczynić się do pogorszenia komfortu pracy. Powinny także mieć regulację pasków przytrzyma-

jących, aby dopasować je odpowiednio do kształtu głowy.

RĘKAWICE, NAKOLANNIKI, KOMBINEZONY

Parkieciarze stają często przed dylematem – w jaki sposób zabezpieczyć dłonie przed szkodliwymi substancjami, a jednocześnie mieć możliwość swobodnej i dokładnej pracy. Na rynku dostępne są więc różnego rodzaju rękawice, spełniające oba te warunki. Jednak nigdy praca w nich nie będzie tak swobodna, jak w przypadku dłoni bez ochrony. Rękawice powleczone kauczukiem pozwolą na minimalny kontakt skóry ze szkodliwymi substancjami, zaś rękawice nitylowe zapewnią odpowiednią odporność na rozpuszczalniki i możliwość swobodnej pracy. Odzież ochronna, jak ogrodniczeki, powinna posiadać specjalne kieszenie, w którym należy umieścić odpowiednio wyprofilowane anatomicznie nakolanniki, lub też być fabrycznie specjalnie wzmocniona w miejscach narażonych na długotrwałe obciążenie. Kombinezon powinien posiadać na kolanach naszytą z bardzo odpornej na ścieranie tkaniny np. cordury. Andrzej Walentyłowicz, dyr. handlowy Janser Polska wyjaśnia: *Naszytą te z jednej strony są otwarte, by można w nie włożyć nakolanniki chroniące kolana. Bardzo ważną częścią kombinezonu są jego plecy. Zastosowana w nich tkanina, np. stretch musi być elastyczna, by nie krępować ruchów przy schyłaniu lub pracy na kolanach. Oprócz omówionych cech odzieży roboczej niezwykle ważny jest dobór tkaniny, z jakiej ją się wykonuje. Kombinezony najwyższej klasy są szyte z tkaniny beaver, będącej kompozycją bawełny i poliamidu. Posiada ona właściwości wodo- i olejo odporne, a przewaga naturalnego włókna zapewnia użytkownikowi poczucie komfortu. Z kolei Jacek Churski, kierownik grupy produktów, Topex podkreśla: *Jeśli musimy pracować „na kolanach” bardzo dobrze jest zastosować gumowe osłony bądź nakolanniki ochronne. Nie tylko wpłynie to na wygodę pracy, ale również zapobiegnie urazom, które mogą wynikać z długotrwałego pozostawania w pozycji klęczącej.**